

СХВАЛЕНО

Рішенням педагогічної ради
від 29.08.2024 рік
протокол №1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

Павло АНДРОЦУК
Наказ по гімназії
від 29.08.2024 року № 158

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

**КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
«ГІМНАЗІЇ № 27 ІМЕНІ ДМИТРА ІВАХА ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»**

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність комунального закладу загальної середньої освіти «Гімназії № 27 імені Дмитра Іваха Хмельницької міської ради» (далі – гімназія) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг, наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу гімназії.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», законів України «Про освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», статуту гімназії, правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу (освітній та методичній), підтримки особливих взаємовідносин між учасниками освітнього процесу, запобігання порушенню академічної доброчесності та забезпечення довіри до результатів освітньої діяльності.

1.4. Норми цього Положення закріплюють етичні принципи та правила, якими мають керуватися педагогічні працівники під час освітнього процесу, впровадження інноваційної діяльності та безпосередньо в ході спілкування (морально-психологічний клімат у колективі).

1.5. Дія Положення поширюється на всіх педагогічних працівників закладу освіти та здобувачів освіти.

1.6. Педагогічні працівники, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання посадових обов'язків, формування сприятливого освітнього середовища та мікроклімату в колективі для забезпечення результативності освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

II. Принципи, норми етики та забезпечення академічної доброчесності

2.1. **Академічна доброчесність** – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизму;
- відповідності чинному законодавству;
- соціальної справедливості;
- пріоритету прав та свобод людини і громадянина;
- рівноправності;
- прозорості та відкритості;
- професіоналізму та компетентності;
- партнерства і взаємодопомоги;
- толерантності;
- поваги та взаємної довіри;
- відповідальності за забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності.

2.3. Кожен учасник освітньої діяльності наділений правом вільного вибору своєї громадської позиції, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.4. Офіційне висвітлення діяльності закладу освіти та окремих напрямів його розвитку може здійснювати керівник закладу або особа за його дорученням.

2.5. Гідним для педагогічних працівників закладу освіти є:

- дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку;
- повага особистості здобувача освіти, батьків, колег;
- дотримання культури зовнішнього вигляду;
- дотримання правил ділової етики у спілкуванні, веденні переговорів, у тому числі телефонних.

2.6. Неприйнятним для педагогічних працівників закладу освіти є:

- навмисне перешкоджання освітній та трудовій діяльності працівників закладу;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю;
- порушення норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- перевищення повноважень, визначених посадовими інструкціями;
- ведення в закладі політичної, релігійної та іншої пропаганди;
- використання мобільних телефонів під час освітнього процесу (якщо це не передбачено навчальним планом), нарад або офіційних заходів;
- вживання алкогольних напоїв, наркотичних речовин, паління в закладі, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- пронесення до закладу зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

2.7. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.

2.7.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції України, Законів України;
- утвердження позитивного іміджу закладу освіти, утвердження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсів підвищення кваліфікації;
- збереження, поліпшення та раціональне використання навчально-матеріальної бази закладу;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм авторського права;
- надання правдивої інформації про методики і результати власної освітньої діяльності;

- об'єктивне й неупереджене оцінювання результатів навчання (набуття компетентностей);
- надання якісних освітніх послуг із використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- невідворотності відповідальності з підстав та впорядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами.

2.7.2 Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- дотримання норм Конституції України;
- повагу до педагогічних працівників;
- повагу честі та гідності інших осіб;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- особисту присутність на всіх уроках, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- користування інфраструктурою освітнього закладу відповідально, економно та за призначенням;
- сприяння збереженню та примноженню традицій закладу, підвищення його престижу власними досягненнями у навчанні, спорті, творчості.

2.7.3 Порушеннями академічної доброчесності згідно п.4 ст.42 Закону України «Про освіту» вважається:

- **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).

- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

- **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

- **Відмова своєчасно надавати інформацію** (усно або письмово) про методики, технології, прийоми, методи, які використовуються в освітньому процесі, стан виконання освітньої програми, рівень сформованості компетентностей здобувачами освіти.

- **Невиконання обов'язків** педагогічного працівника, передбачених статтею 54 Закону України «Про освіту».

ІІІ. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності

3.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розпис після ознайомлення із правилами внутрішнього трудового розпорядку гімназії.

3.2. Положення доводиться до батьківської громади, оприлюднюється на сайті гімназії.

3.3.Адміністрація гімназії:

3.3.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня.

3.3.2. Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендують вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

3.4. Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування).

3.5. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за списування (за наявності відповідної заяви) наказом, за підписом керівника гімназії, створюється Шкільна Комісія з розслідування випадків списування здобувачами освіти (далі – Комісія) у складі класного керівника, вчителя-предметника (з відповідної кафедри), представника учнівського самоврядування класу чи гімназії.

3.5.1. Комісія в разі встановлення фактів списування приймає рішення щодо обрання форми відповідальності (повторне проходження оцінювання, відповідного освітнього

компонента освітньої програми) з урахуванням індивідуальних результатів освітньої діяльності здобувача.

3.5.2. У разі не прийняття узгодженого рішення, шкільна комісія готує матеріали та рекомендації для розгляду їх на засіданні Комісії з питань академічної доброчесності та етики учасників освітнього процесу.

IV. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення гімназії.

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган / посадова особа, який (а) приймає рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	- самостійні роботи; - контрольні роботи; - контрольні зрізи знань; - річне оцінювання (для екстернів) - моніторинги якості знань	Повторне письмове проходження оцінювання термін - 1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Учителі-предметники
		- державна підсумкова атестація; - річне оцінювання (для екстернів)	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у гімназії. Незарахування результатів	Атестаційна комісія державної підсумкової атестації
		- I етап (шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших	Оргкомітет, журі

			олімпіадах, конкурсах	
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання -необ'єктивне формувальне оцінювання; -усні відповіді; -домашні роботи; -контрольні роботи; -лабораторні та практичні роботи; -ДПА; -тематичне оцінювання; - моніторинги; -олімпіадні та конкурсні роботи	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація гімназії, атестаційні комісії усіх рівнів
Обман: Фальсифікація Фабрикація Плагіат	Педагогічні працівники як автори	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: -методичні рекомендації; -навчальний посібник; -навчально-методичний посібник -наочний посібник; -практичний посібник; -навчальний наочний посібник; -збірка; -методична збірка -методичний вісник; -стаття; -методична розробка	У випадку встановлення порушень такого порядку: А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність	Педагогічна та методичні ради гімназії, атестаційні комісії гімназії

			є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії	
			Б) в разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника I, II кваліфікаційної категорії	

4.2. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу освіти можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- дисциплінарні покарання: догана;
- проведення позапланових заходів із підвищення кваліфікації педагогічного працівника;
- доведення інформації до загальних зборів закладу освіти, засновника, органу виконавчої влади, правоохоронних органів.

4.3. Порушення академічної доброчесності здобувачів освіти закладу розглядається на засіданні педагогічної ради, яка ухвалює рішення про притягнення до академічної відповідальності (за погодження з органом самоврядування здобувачів освіти), а саме:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, атестація, залік тощо);
 - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
 - повідомлення батькам /особам, які їх замінюють (усно, письмово, телефоном);
- доведення інформації про академічну не доброчесність здобувачів освіти до ради закладу освіти, загальних зборів тощо.

4.4 Виявлення порушень академічної доброчесності.

Виявлення порушень академічної доброчесності в закладі освіти здійснюється наступним чином.

Особа, яка виявила порушення академічної доброчесності педагогічним працівником має право звернутися до керівника закладу освіти з письмовою заявою. Заява щодо зазначеного порушення розглядається на засіданні педагогічної ради, яка ухвалює рішення про притягнення до академічної відповідальності (за погодження з уповноваженою особою від трудового колективу).

V. Комісія з питань академічної доброчесності та етики учасників освітнього процесу

5.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

5.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу, батьківської громади (за згодою), учнівського самоврядування (за згодою), в кількості 13 членів.

5.2.1. Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

5.2.2. Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, що входять до неї.

5.2.3. Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо.

5.2.4. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник.

5.2.5. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

5.2.6. Термін повноважень Комісії – 1 рік.

5.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

5.4. Комісія має такі повноваження:

- Встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу гімназії.
- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.
- Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність гімназії.
- Отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу гімназії.
- Залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.

5.5. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше, ніж дві третини її складу.

5.6. Комісія звітує про свою роботу двічі на рік.

VI. Прикінцеві положення

6.1. Положення ухвалюється педагогічною радою гімназії більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.

6.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням його порушення. Гімназія забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

6.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради гімназії та вводяться в дію наказом директора гімназії.